

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-egerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rekopi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvu je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravištvu naj se olagovljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD
velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četr leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravištvu „Slov. Narod“.

V Ljubljani 3. julija.

V sredi Balkanskega poluotoka, kjer se razdeljuje porečje Črnega, Jadranskega in Egejskega morja, ob reki Silnici leži visoka ravnina, imenovana Kosovo polje. Na tem polji polnem človeških kostij so bili že razni boji, na tem polji se je že večkrat odločevala usoda poluotoka Balkanskega. Najvažnejša izmej teh bitek je pa bila izvestno bitka na Kosovem polji, v katerej je zatonilo nekda mogočno carstvo srbsko. Ta bitka se opeva v mnogih prekrasnih narodnih pesnih, ki silno uplivajo na vsako srbsko, na vsako slovansko srce.

Od Kosovske bitke minulo je že pet sto let. Marsikaj se je ta čas premenilo. Turška sila jela je propadati in jeden del srbskega naroda uživa zopet zlato svobodo. Tudi ni dvojbe, da kmalu zasije tudi onim Srbom, ki še vzdihajo pod turškim ižesom, kmalu solnce svobode. Turška kruta sila v

petstoletjih ni mogla uničiti naroda srbskega, ki se baš sedaj probuja k novemu življenju.

Cisto naravno je, da se Srbi spominjajo dne, ki je imel tak upliv na njihovo zgodovino. Z žalostjo se spominjajo junakov, palih za srbstvo v kravem boji, a veselje jih hkratu naudaja, da so vzlic petstoletnej sužnosti ohranili narodno življenje.

Spomin Kosovske bitve praznoval se je letos povsod, koder biva narod srbski, v kraljevini srbskej, v Sremu, Dalmaciji, Bosni, samo v Stari Srbiji se neso javno mogli spominjati tega dne, ker jih še tlači turška sila.

V Avstro-Ogerskej so tudi oblastva precej ovirala te slavnosti. V mnogih krajih so se prepopovedale, v drugih so se morale omejiti le na cerkvene obrede. Vzlic vsem oviram se je v samostanu v Ravanici, kjer počivajo kosti carja Lazarja, zbral več tisoč Srbov. Mnogo več bi jih še bilo prišlo, da neso žandarji zabranjevali mnogim prevozu čez Dunav. Večje slavnosti še se vrše v srbskej kraljevini, katerih nikdo ne ovira. Turški poslanik je baje protestoval proti tem slavnostim, toda danes Turčija ni več država, za katere proteste bi se dosti menili.

Kosovske slavnosti udeležuje se vsa Srbija. V Belegradu je mestni zbor osnoval dve stipendiji za dijake velikošolce, ki se uče zgodovine, do tega časa, da bode Srbija zopet carstvo. V Kruševci so postavili spomenik junakom palim na Kosovem polji. Te slavnosti so se udeležili kralj in vsi višji vojaški in civilni dostenjanstveniki. Po božjih službi je metropolit Mihajl v lepem naudušenem govoru naglašal na Kosovem polji palih junakov udanost carju Lazarju in opominjal narod, da naj bode ravno tako udan kralju Aleksandru. Izjavil je, da hoče moliti in prosiči svetega Lazara, da bi Bog Vsemogočni podpiral združenje Srbov.

Mestna občina je priredila banket kralju Aleksandru. Tega banketa so se poleg kralja udeležili regent Protić, vsi ministri, mnogi dostenjanstveniki. Prvi je napil v imenu mesta trgovec Ante Ilić kralju Aleksandru, ki je podeloval krono carja Lazara. Uzdignil je čašo na sveto upanje vsega na

roda srbskega. Ta napitnica se je vsprejela z velikim naudušenjem. Zunaj stoeča vojaška godba zaigrala je narodno himno. V imenu kraljevem odgovoril je ministerski predsednik general Gruić in se zahvalil mestu za lep vsprejem. Kruševac, nekdanjo prestolnico carja Lazarja, imenoval je mater srbskih mest. Naglašal je, da je nejedinost Srbov bila največ kriva Kosovskega poraženja. Narod srbski naj iz tega žalostnega dogodka posnema potreben nauk za bodočnost ter naj se zbira udano okrog prestola in dinastije Obrenovićev, in naj složno s kraljem dela za dosego narodnih smotrov.

Pravosodni minister Gercić napival je na zdravje naroda, ki se je znal ohraniti v petstoletnem robstvu.

Predsednik akademije Mijatović je pa napival gostom, došlim iz inozemstva, zlasti iz Rusije in drugih slovanskih dežel. Na to zdravico odgovoril je dopisnik „Timesov“. Član ogerske akademije dr. Ludovik Thalloczy je napival prijateljstvu med Srbij in Madjari, katera naroda sta se mnogokrat skupno bojevala za vero in svobodo. Rus Kulakovski urednik Varšavskega dnevnika, je pa napival vzajemnosti med Rusi in Srbji, katere veže sorodstvo in jednaka zgodovina. Oba ta dva naroda sta si moral priboriti svobodo in imata rešiti si velike naloge. Ta napitnica bila je tako naudušeno vsprejeta.

Sedaj so se začele slavnosti v Kraljevcu (Kraljevu), kjer je kralj vsprejemal deputacije. V samostanu Žiči štiri kilometre od Kraljevca bode pa kronanje mladega kralja. Diplomatični zastopniki razen ruskega baje pri tem kronanji ne bodo prisotni. Car ruski je kralju pisal tem povodom lastnoročno pismo, katero mu je izročil ruski poslanik. Pri vseh slavnostih se pa vidi, da v narodu klije živa narodna zavest in ga naudaja tudi ljubezen do Rusije, ki je največ pomogla k njegovemu osvobojenju, in da je najnovejši preobrat bil hiter, a daleč sezajoč.

Tridnevna slavnost Vodnikova.

(Dalje.)

Dne 29. junija.

Slavnostni odbor je dobro pogodil, da je za ta dan določil bolj zložen vspored, nekaj zato, da so

mi nekako oči. Kedar boš tako star, kakor sem jaz, zmešale se ti bodo tudi črke v glavi.“

Deček, kateri mu je prinesel palčico, vzel jo je v roko in čital dosta gladko: „Naznanja se vsem sosedom in tukajšnjim prebivalcem, da se danes poludne po blagoslovu sestanejo pri sodniji!“

„Nesi to dalje, Martin!“ rekel je Skura, zmajal z glavo, vrnil se v sobo in vrgel s sebe beli plašč, a shranil ga ni. Ostavil ga je na mizi.

„Gotovo bo zopet kak gospok dar“, zamrmral je in preko obraza švignilo mu je zaničevanje. Imel je piko na gospôdo in jel ji je zdaj glasno zabavljati. Žena njegova dremala je pri peči. Rožni venec spolznel ji je v naročje; možev govor jo je prebudil.

„Stari norec, raji bi šel v cerkev!“ rekla je nevoljno; dremala je pri topli peči tako prijetno in sanjalo se ji je, da je mlada, da je na Tuščih božja pot, in da si jo mladenči o godbi podajajo iz rok v roke. — Kaj čuda, da je bila prebudivši se jezna na moža!

„Vesela bodi, da sem ostal doma; ko si začela kimirati, odprle so se naglo dveri, na pragu prikazal se je črn možiček s konjskim kopitom, ravno ko se ti je rožni venec po malem izmkal iz rok, dokler ti ni padel v naročje. Črni možiček odnesel

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebízský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

(Dalje.)

VII.

V Jiřicah šla je od hiše do hiše palčica. Palčica bila je običajno od hrastovega lesa in valjcaste oblike; okrog nje bil je ovit popir pritrjen k lesu s trakom; na njem napisan je bil sodnikov oglas. — Palčica morala je iti brzo s posestvo na posestvo, vendar često se je dogajalo, da so jo kje pozabili in da se je vrnila k sodniku še le drugi dan. — V Jiřicah romala je danes palčica tudi počasi, a ne radi tega, ker bi jo bili morda kje založili ali ne bi znali čitati. Danes čitali so jo v vsaki hiši trikrat in štirikrat. Vsak, ki je poznal črke, vzel jo je v roke, obrnil jo na vse strani in jo še le potem dal naprej.

Nad Jiřicami vlačili so se težki jesenski oblaki in iz njih je žvižgalo, kakor bi se že bližal sneg. Res je bilo po sv. Martinu, in on prijezdi kako rad

na belci. Krovec Skûra stal je v svoji koči pri oknu, imel je na sebi bel vojaški plašč, napravljal se je v Okrouhlino k blagoslovu in prepel starodavno pesen, kako je neki mladenec izbiral nevesto za nevesto, kako je jezdil v tujino in našel ondu gospo, ki mu je ugajala na prvi pogled; ustavil jo je in rekel, da išče neveste, ter jo vprašal, ne bi li hotela ž njim, da ima hišo kakor zemljaški dvor in gospa je priklama. Stisnila sta si roki, a nevesta je imela prste studene kakor led. Ko pa jo je pogledal bliže v obraz, imela je belega kakor zid, in ko jo je peljal pred oltar, obhajala ga je nesvest, in ko ga je gospod župnik vprašal, bočeli ž njo živeti do smrti, ni odgovoril, zagral je in takoj je bilo po njem, nevesti spolzla je svatbena obleka s telesa in pred oltarjem stala je smrt — ogrodje. Skûra dopeval je zadnjo kitico: „In tako si v tem, vi mladenči izbirčni, vzemite dober primer!“ A ni je dospel, nekdo potrkal je trdno na dveri; prinesli so mu tudi palčico. Bila je že vsa zamazana, popir na okrog potrgan in trak polurazvezan. Skûra jo je tudi nekolikrat obrnil, a dali bi mu lahko toliko zlatov, kolikor škopov je v svojem življenju napravil, in vendar bi od njega ne zvedeli, kaj je ondu zapisanega.

„Kaj nam pa hočejo, Martin? Danes kale se

si gostje odpočili od dolgega potovanja, nekaj pa zato, da so imeli dovolj prilike, ogledati si prelepo okolico Ljubljansko in vse mestne znamenitosti.

Zjutraj rano bil je prvi cilj naš idilični Rožnik. Lična cerkvica na zelenem, gozdnatem holmu s krasnim novim oltarjem, v njem pa Šubičev umotvor in čitalničnega pevskega zpora miloglasno petje pri maši, katero je daroval g. gimn. prof. T. Zupan, napravilo je na goste, zlasti na koroške Slovence močen utis in izvestno se bodo tega jutra še dolgo in prijetno spominjali.

Ogledovanje deželnega muzeja bila je druga točka. Ob takih prilikah čutimo, kako živo je bilo "Rudolfinuma" treba. Sedaj je možno pokazati tujcem naše krasne zbirke, katerim v marsičem ni jednacih. Slavnostni gostje bili so uprav presenečeni na tolkem bogastvu in na lepi uredbi. Posebno pa je pjeteta vsakega vlekla v Vodnikovo sobo, kjer je bil razstavljen z zelenjem okrašeni in ovenčani uzorec spomenika Vodnikovega, njegovi rokopisi in tiskani proizvodi. Škoda, da so gostje prihajali posamič in da zaradi tega ni bilo nameravanega oficijalnega sprejema.

Opoludne razdelili so se gostje po raznih go stilnah, največ bilo jih je v restavraciji čitalnični, popoludne pa jih je mnogo pohodilo Tivolski grad, Švicarijo, Šiško, mnogo pa tudi Grad, s katerega je prekrasen razgled.

Okoli 5. ure popoludne začel je dež, ki sicer ni bil dolgotrajen, a je vendar nekoliko motil pohod groba Vodnikovega na sv. Krištofa pokopališči. Navzlin neugodnemu vremenu bila je vendar zastopana večina narodnih društev in deputacij, najmnogobrojnej "Sokol", "Slavec" in "Pisateljsko društvo." Na Vodnikovem grobu govoril je gosp. Ivan Hribar. Govor bil je improvizovan, a poslušalcem je po svoji iskreni, s pravim domoljubnimi ognjem napoljnjeni vsebini, segal globoko v srce in govoriku čestitalo se je od mnogih strani. Na Vodnikov grob so položili vence "Slovenska Matica", "Pisateljsko društvo" in druga narodna društva, "Slavec" pa je z običajno preciznostjo pel dva lepa zpora.

Ob 8. uri zvečer bila je gledališka predstava v čitalnični dvorani. Umeje se ob sebi, da so bili vši prostori razprodani, dostaviti pa moramo, da bi še par stotin ljudij rado kupilo ustornice, ko bi jih bilo dobiti. Žal, da so bili prostori ta večer pretesni in da je marsikdo moral oditi, ki bi bil rad prvikrat čul slovensko opereto in pa izvirno veseligo, baš za ta dan spisano.

V gledališči nastala bila je ta večer huda vročina, kakor v parni kopeli. A poslušalci, večinoma gostje, vstrajali so hrabro do konca. Opereta "Mesečnica" pela in igrala se je izvrstno. Gospa Grbičeva, gospodičina Daneševa in Nigrinova, gg. Slavko in Perdan želi so mnogo pohvale in gostje izražali so se, da tacega užitka neno pričakovali, akoravno so že čuli, kako vrle moči da imamo.

Najživahnejše pa je bilo zanimanje za Vošnjakovo izvirno veseloigro "Svojim k svojim". Gosp. dr. Vošnjak, ki je izredno delaven na slovstvenem polju, obogatil je naš dramatiko z novim in to jako srečnim proizvodom. Igra "Svoji k svojim", "Einakter", kakeršnih baš nam zeló treba, obdržala se

bi te bil, ako bi ne bilo mene tu, jaz pokazal sem mu dveri."

"Po tebe je imel že davno priti najčrnejši! V cerkev hodi samo za pohujšanje, vsako besedo potem premleva, deseta mu ni prav. Niti abecedenika ne zna in peresa ne ume prijeti. In vendar naj bi se hodili k njemu učit! Ranjki moj oče so rekali, da ni hujšega človeka, kakor keder se v beško glavo naseli furija."

To bil je navadno zadnji njen udar, ki je tudi uplival, postajalo je za njim na trenotek lepo glasno, da so se ljudje ustavliali, — ko pa je bil potem v Lounih najprvi semenj, kupovala je Skurka lonec. A danes odvrnil se je starec s smehom.

"Molči, stara, molči in moli, k sodniji moramo Krajsk Ouřada stoji že pred vratmi, podprta boka ima, desno nogo stegnjeno, klobuk na levo uho, bartistno srajco, pipo kakor senene vile — poglej, Rotija — saj so vendar v tem kraji fantje! Tam-le pa kuka Kočákovka, zlati blišče se ji pod vratom, da človek niti ne vidi, na suknjici ima same robe in same gube. To ste ve dekleta iz okraja, to ste iz onih vasij, kjer baje rasto mesto kro. upirja sami sreberni tolarji! — Najraje bi šla sama k sodniji, da bi bila sodnica."

(Dalje prih.)

bode stalno na slovenskem repertoarji in še mnogočrat zabava občinstvo. Zasluga bi ta igra, da bi jo obširneje ocenili, kar bodo tudi pri priliki storili, sedaj zlasti pri opisovanji slavnostnih dajti to nikakor ni mogoče.

Predstavljal se je igra jako dobro in povsem gladko in uspeh bil je izredno laskav za gospoda pisatelja, nič manj pa tudi za našo dramatiko. Koncem igre po gosp. Kocélja načrtu prirejena apoteoza Vodnikova, pri kateri so sodelovali "Sokoli" in čitalnični pevci, in mogočni akordi Vodnikove himne "Ilirija oživljena" bili so pravi zaključek tej slavnostnej predstavi.

Po gledališči bil je koncert na čitalničnem vrtu. Čitalnični pevski zbor pel je več krasnih zborov, vmes pa je svirala Blejska zdraviška godba in koncert bil je v vseh točah prelep, žal da je nekaj utrujenost, nekaj pa prevelika množina občinstva bila uzrok, da za koncert ni bilo one pozornosti, kakeršne bi bilo zlasti petje zasluzilo.

(Dalje prih.)

Gg. volilcem velikega posestva!

"Slov. jez", ki ima namen po svojih pravilih čuvati in braniti lastne interese in svojih sodelželanov, obrača posebno skrb na volitve v deželnem zboru.

Bil je prvi, ki je z razposlano okrožnico opozarjal na bodoče volitve. Njegovi društveniki pojasnjevali so v raznih časnikih kar je bilo volilcem potrebno vedeti; sklical je tudi volilni shod, pri katerem so bili določeni kandidatje za slov. kmečke občine in trge.

Prišel je čas, da voli skupina slov. velikega posestva; vsled tega je "Slov. jez" sklical volilni shod v Kojsko dne 30. junija t. l.

Na tem volilnem shodu je bilo sklenjeno priporočati gg. veleposestnikom slov. volilne skupine naslednje kandidate:

Dr. Al. Raf. Rojc,
posestnik in zdravnik v Gorici.

And. Kočjančič,
posestnik v Podgori.

Tretji kandidat se določi na dan volitve. Zato so vabljeni vsi volilci, da pridejo pred volitvijo v gostilno "pri zlatem levu" na posvetovanje.

P. n. volilci! Sedanja volitev velikega posestva je zelo važna, kajti od nje je odvisno ali bo posestvo imelo odločne zastopnike v deželnem zboru. Pomislite, gospodje, da veleposestvo nosi ne samo velike erarne davke, ampak tudi velike naklade za deželne potrebe, katere naklade mnogokrat presegajo druge davke; tlačijo Vas posebno stroški za bolnišnice in deželnega zaloga.

Gosp. dr. Rojc v zadnji šestletni dobi kot poslanec je veliko delal, da bi se uredile bolnišnične zadeve in ljudstvu prihranili stroški.

Zato Vam priporočamo, da jednoglasno izvolite možake zgorej imenovane, o katerih smo prepričani, da so zmožni in srčni, dovolj delati za blagor dežele.

V Biljani, dne 1. julija 1889

"Slovenski jez".

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. julija.

Odsek delegacij nadaljuje svoje delo. V vojskinem odsek ugarske delegacije slišale so se želje po samostojnej ugarske vojski in madjarskem poveljstvenem jeziku. Večina ni bila za tak preustroj vojske. Seveda ta stvar tudi v delegacije ne spada, ker o premeni vojnega zakona imata sklepali državna zbornice obeh državnih polovic. — Vojni minister Bauer je pa na neko vprašanje pojasnil, da pogajanja o reformi vojaškega pravosodja kaj počasi napredujejo, ker so se pokazale velike težave. On misli, da ta stvar ne bode še kmalu rešena. Ta zadeva se že vleče mnogo let, a kakor je iz ministrovih besed posneti, še ni upati rešitve, da si je sploh priznano, da vojaško pravosodje ne ugaja več duhu časa. V višjih vojaških krogih se menda boje, da bi po zahtevah pravne države preustrojeno vojaško pravosodje bilo disciplini v kvar.

Včeraj so se začele deželnozborske volitve na Češkem in v Galiciji. Ta teden bodo se volitve v kmetskih občinah na Kranjskem in Tirolskem. Po vseh teh deželah je letos živahna agitacija. Na Tirolskem bi posebno Zallingerjeva frakcija rada spodrinila mnoge dosedanje poslance. V Galiciji je pa volilna borba med Poljaki in Rusini, med plemenitaško in demokratsko stranko.

Prva poročila o volitvah na Češkem so za Mladočeve jako ugodna. Pridobili so nekaj mandatov. V volilnem okraju Karlinsku voljen je Julij Gregr s 151 glasovi. Dosedanji poslanec Zeithammer dobil je 150 glasov. Od 307 volilnih mož prišla sta 302 k volitvi. V Semilu voljen je Rieger z 48 glasovi, mladočevi kandidat Tuma dobil 39 glasov; v Strakonicah voljen Mladočeh Kovar s 83 glasovi, Staročeh profesor Woldrich dobil 56 glasov; v novem Bidžovu voljen Mladočeh Doležal s 73 glasi, Staročeh Vacek dobil 50 glasov; v volilnem okraju Plzenskem voljen Mladočeh Köwig z 71 glasovi, Staročeh Petak dobil 49 glasov; v Jilovi voljen Mladočeh Herold s 67 glasovi; Staročeh Paroubek dobil 22 glasov; v Rovdinci izvoljen Mladočeh Spindler skoro jednoglasno; ravno tako v Češkem Brodu Mladočeh Tilšer; v Benešovu dobil staročehi kandidat Matoušek 72, Mladočeh Loula 60 in samostojni kandidat Neubauer 46 glasov.

Tovarniški delavci v Brnu so ustavili delo in zahtevali višje plačilo. Strajk se pa ni nakrat pričel, temveč so več tednov trajala pogajanja s tovarnarji, katera so pa ostala brez uspeha. Nekateri tovarnarji so se udali, da bi malo povišali plačo, drugi pa o tacem povisjanji niti sišati neso hoteli. Oblastva so vse potrebno ukrenila, da se preprečijo izgredi.

V Hrabynu v Sleziji bil je dobro obiskan češki tabor. Vsprijel je resolucijo, v katerej se proti postopanju Opavskega mestnega odbora, ki dela vse mogče ovire razširjanju poslopja češke gimnazije. Nadalje se zahteva, da se podržavi češka gimnazija v Opavi, ustanovi češko državno učiteljico in deželna kmetijska šola s češkim učnim jezikom ter se prizna češčini v uradih jednakopravnost z nemščino.

Vnanje države.

Ruski poslanik v Bukureštu Hitrovo neče več občevati z rumunskim ministrom vnenjih zadev Al. Lahovarem, temveč izroča svoje note naravnost ministerskemu predsedniku Laskarju Catargiu. Al. Lahovary ni nič kaj prijazen Rusiji, dočim je ministerski predsednik odločen rusofil.

Svica utrujuje mejo proti Italiji. Najbrž sluti, da bi jej Italijani pri priložnosti radi odtrgali kak kanton. To je tem prej mogoče, ker je Italija v zvezi z Nemčijo, ki Švici tudi ni naklonjena.

Mornarica italijanska je imela velike tri dnevne vaje v pristanišči Spezia. Te vaje so imele dogmati, kaliko časa bi trebalo, da se to pristanišče v vojni popolnoma pripravi za bran. Pokazalo se je da bi zadoščal jeden teden. Ta čas bi lahko s torpedi zavarovali ves zaliv. Spezia je sedaj jedno najbolje utrjenih pristanišč na svetu. Vsaj Italijani tako trdijo.

Vlada francoska želi, da se kmalu konča zasedanje zbornice, ker jo nadlegujejo monarhisti in boulangisti vedno z raznimi interpelacijami, v katerih črnijo ter obrekajo člane vlade in republičanske stranke. Tako so nedavno v neki interpellaciji ministru Constansu predbacivali, da se je dejal podmititi, ko je bil guverner v Vzhodnji Aziji.

Avstrija hoče odpraviti svojo pošto v Aleksandriji. Egiptovska vlada bi tudi Francijo pregovorila, da naj opusti svoji pošti v Aleksandriji in Port Saidu. Rusija, Italija, Anglija in Grška so pa že davno opustile svoje pošte v Egiptu. Angleški listi predbacivajo Franciji sebičnost, ker neče opustiti svojih pošti v Egiptu, češ da ti pošti donašata jej lepe dohodke, poleg tega pa še pospešujeta tihotapstvo. Francoze pa seveda vodijo vse drugi oziri. Če bi Angleži ostavili Egipt, bi Francozi v tej in marsikaterej drugej zadevi se radi udali željam egiptovske vlade. Sedaj pa morajo na vse načine braniti upliv svoj proti Angležem.

V našem listu smo že omenili, da se v oktobru snide velik kongres, na katerem se bodo zastopniki ameriških držav posvetovali o osnovi ameriške politične in carinske zveze. Na ta kongres bodo poslale Zjednjene države 8, druge ameriške republike pa 30 zastopnikov. Koliko zastopnikov pošlje Brazilija, ki se tudi udeleži tega kongresa, se še ne poroča. Angleški list "Pall Mall Gazette" priporoča, da bi podobni kongres se sešel v Parizu na Stari svet. Ta nasvet bode pa gotovo neuspešen. V Evropi je preveliko nasprotje med državami, da bi se dala taka zveza doseči. Če bi se tudi sešel tak shod bi se razšel, ne da bi se doseglo kako sporazumljjenje. Dokler ni orientsko vprašanje rešeno in dokler se Alzacija in Lorena zopet ne vrneta Franciji, je vsako tako sporazumljjenje nemogoče.

Dopisi.

Iz Celja 1. julija. [Izv. dop. (Volitev v občinski odbor "okolice Celjske.) Menda ni na vsem Slovenskem občinske volitve, pri katerej bi se od obeh strani — od narodne in nemškutarške — delovalo s toliko energijo, žilavostjo in strastjo, kakor v okolici Celjski. Celjani branijo to zadnjo svojo postojanko pred Celjem s pravim obupom, a narodna stranka njo naskakuje z občudovanja vredno odločnostjo. Po zadnjih volitvah pokazalo se je, da ima narodna stranka zanesljivo ve-

Dalje v prilogi.

čino v III. razredu, nasprotna pa v I. Zmaga v II. razredu in s tem večina v občinskem zastopu pa je dvomljiva in zavisna od jednega, dveh glasov. Nasprotniki so se vzdržali v tem razredu dozaj sami s porabljenjem raznih nepostavnih sredstev, kar njim je bilo toliko laglje, ker so v volilnem komisiju sedeli vedno le možje njihove barve ter sklepali pri preprih vprašanjih vedno, se ve, le na korist svoje stranke.

Na jednak način vzdržala se je nasprotna stranka tudi pri volitvi II. razreda dne 10. januarja 1888. s par glasi večine; kajti volilni komisijon je spoznal, da je dobilo sedem nasprotnih kandidatov 49 glasov, jeden njih pa 48, našincev jeden pa 46, sedem pa po 45 glasov. Vsled ugovora zoper volitev spoznalo je že namestništvo v Gradiču, da sta dva nasprotna glasova neveljavna, vsled česar je bilo razmerje mej glasovi tako, da je sedem nasprotnikov imelo še samo 47 jeden pa 46 glasov. Ko sta po tem takem imela jeden našinec in jeden nasprotnikov jednak glasov, moralo se je mej njima srečkati, in je srečka odločila za nasprotnika.

S tem je bilo volitveno postopanje končano in so nasprotniki volili pred kakim letom iz svoje sredine župana in svetovalce, veselč se, da so zopet za tri leta podaljšali gospodstvo v slovenski občini.

Pa prišlo je drugače. Vodje narodne stranke so bili prepričani, da so se v II. razredu vrstile še druge nepostavnosti; da volilni komisijon proti postavi ni pustil jednega našincu voliti, in da sta še dva glasova, ki sta se prištela nasprotnim kandidatom ne veljala vna.

Upravno sodišče, na katerega se je bilo obrniti, ustreglo je pritožbi narodne stranke, ter je spoznalo, da sta še dva nasprotna glasova neveljavna in da se je s tem, da se jeden našinec (Janez Kmecelj) ni pustil voliti, prekršla postava.

Z ozirom na to razsodbo upravnega sodišča razveljavilo je na zahtevanje namestništvo volitev II. razreda, ter zaukazalo, da se mora v tem razredu na podlagi prejšnjega imenika izvršiti, takoj nova volitev.

Vsled razveljavljenja volitve v II. razredu, razveljavljena je tudi volitev župana in svetovalcev ter bodo se župan in svetovalci na novo izvolili, ko bo dovršena volitev II. razreda.

To je zanimiv „boj za pravo“, ter nam kaže odločnost in vstrejnlost, s katero se postopa od Celjsko narodne stranke. Kakor prej pri okrajnem zastopu, kjer so po triletnem rekuriranji in pritoževanju vsled pravnih lekov romali volilni akti štirikrat k namestništvu, dvakrat k ministerstvu in bili dve obravnavi pri upravnem sodišču, dokler ni zmagala pravica, in vsled pravice narodne stranke, ravno tako se vrši tudi tukaj ta boj za pravo in je gotovo le vprašanje časa, kdaj da bode prešla tudi ta nemškutarska postojanka v narodne roke.

Nasprotniki čutijo dobro, da so šteti dnevi njihove vlade, kajti je vsled narodne zavesti slovenskih kmetov, kateri se vzbujajo pri vsakih novih volitvah, ki razburijo vedno celo okolico do dna, vedno bolje, zmirom težavnija in obupnejša, Celjska vahta sama morala je po zadnjih volitvah v okolici Celjski leta 1888. spominjajoč se s strahom silovite borbe čudovito značajnega postopanja slov. kmetov globoko vzdihniti: Oh zakaj se mora vsake 3 leta ponavljati volitev, ki razburja tako globoko duhove v celi okolici, ter napravlja, da se postavlja kmetsko prebivalstvo vedno splošnejne in odločne zoper nemške Celjske meščane. Vidimo pač da nasprotnikom zvenijo v ušesih besede starega Homerja: "Ερεσται θυξο . . . (Prišel bode dan !)

Z Dunaja 29. junija. (Prof. Marušič. — „Slovenija“. — „Austria“.) Prof. Marušič v Gorici je svojim učencem odsvetoval, da naj nikakor ne ustopi v akad. društvo „Slovenija“, kadar pridejo na Dunaj, kajti „Slovenije“ gaslo je — tako se je g. profesor izrazil — piti in peti; toplo priporočal pa je gospod profesor bodočim Dunajskim velikošolcem slovenskim katoliško akad. društvo „Austria“. Ne vem, ali pozna g. profesor dijaške razmere na Dunaji, ne vem, ali pozna osobito razmere Dunajskih akad. društev, ali takih navodil slovenskim abiturientom iz ust slovenskega profesorja vendar nesem pričakoval, dasi vem, da prebiva prof. Marušič blizu monsignora dr. Mahniča. Profesor Marušič pravi, da je „Slovenije“ gaslo piti in peti. Temu nasproti bodi mi dovoljeno navesti prva dva paragrafa pravil omenjenega društva in pa gaslo, katero shranjuje društvo uglašeno v svojem arhivu

in ki ima naslov gaslo „Slovenije“. § 1. pravil akad. društva „Slovenija“ na Dunaji se glasi: „Namen društva je, biti duševno in zabavno središče slovenskih visokošolcev na Dunaji.“ § 2. pa: „Sredstva, da se doseže ta namen so: a) Popolnoma ne-politična znanstvena in leposlovna predavanja v društvenih sejah in odsekib, nadalje petje. b) Naprava društvene knjižnice.“ A gaslo društva se glasi: Um beseda oznanjuje, — Srce v pesmi se začuje.“ Torej o pitju tukaj nikjer niti besede ni. Da je pa društvo vselej zvesto bilo svojemu namenu, da je bilo kos svojej nalogi, to prizna vsak, komur je življenje tega društva znano. Društvo obstoji že 21. leto, a celi ta čas še ni bilo s policijo v nikakej količki neprijetnej dotiki. Društvo imelo je nekdaj svoj pravniki in agronomi odsek, imelo je, ko je bilo moči dovolj, svoj godbeni klub, ima svoj stalni književni odsek, svoj stalni pevski zbor. V vseh teh odsekib in klubih delalo se je tako, da je priznanje občinstva, kadarkoli je društvo javno nastopilo, bilo splošno. „Slovenija“ pevski zbor znan je v vseh Dunajskih slovenskih krogih; marsikak plod književnega odseka prinesli so slovenski listi v svojih predelih. „Slovenija“ napravi vsako leto vsaj dve veči veselici ali slavnosti, pri katerih zbere se ves slovenski svet na Dunaji. Vselej ima pri svojih slavnostih po tri- do petsto gostov, mej temi najmanje dve tretjini slovenskih, tako da društvo ni samo duševno in zabavno središče slovenskih visokošolcev nego vseh Slovencev na Dunaji.

Ker stavi g. profesor „Slovenija“ v nasprotje s katoliškim akad. društvom „Austria“, moram tudi o tem društvu, katerega razmere so mi dosti dobro znane, par besed omeniti. Gosp. profesorju se gotovo najbolje dopade, da se „Austria“ imenuje katoliško društvo. Tega zunanjega lišpa si „Slovenija“ res ne dovoli, ali g. profesor najbrže ne ve, da se „Austria“ oficijelno imenuje tudi nemško društvo in da je ravno tako društvo, kakor vsa ostala nemška akad. društva; razlikuje se od njih le po čepicah in po trakovih. Pravila tega društva so pravilom nemških burševskih društev podobna, kakor jajce jajcu. Kakor imajo vsa ta društva vsak teden svojo oficijelno knajpo, tako jo ima tudi „Austria“, se pri vseh teh društvenih piše na povelje in se tisti siromak, ki še ne zna celih litrov liti v grlo, kaznuje, tako tudi v „Austria“. Kakor imajo vse buršenšafti mesto maše zadušnice za svojimi umrliimi kolegi, kakor je to pri vseh slovenskih akademičnih društvenih brezizjemen običaj, svoj trauersalamander, tako ga ima tudi „Austria“. (V tork 2. julija 1889. je na „Austria“ dnevnom redu trauersalamander po pokojnom stud. med. J. F.) V nečem se še pa „Austria“ vender le razlikuje od ostalih buršenšaft in to je, v vse druge buršenšafti ustopijo dijaki iz prepričanja in ker se strinjajo z načeli dotednega društva, a v „Austria“ ustopijo tisti dijaki, ki nemajoč nikakega prepričanja nikjer drugod vsprejeti neso bili, ki pa hočejo vender tudi trakove in čepice nositi.

Ako misli g. profesor, da stoji „Slovenija“ nekako sovražno nasproti katolištvu in katoliškemu duhovništvu posebej, naj ga opozorim na to, da skribi baš „Slovenija“ za to, da se služijo na Dunaji maše zadušnice za umrliimi slovenskimi velikani in rodoljubi, kakor za Raičem, Einspielerjem itd., dasi to po pravilih niti namen niti sredstvo društva ni. Da je „Slovenija“ naprednemu in rodoljubnemu duhovništvu jako naklonjena, vidi se iz tega, da je bil pokojni Raič največji ljubljeneč „Slovenije“, da se ime Gregorec v društvu vselej s spoštovanjem imenuje, da se je društvo udeležilo pogreba Einspielerjevega, slavnosti Strossmayerjevega. Društvo ima odlične duhovnike mej svojimi častnimi in podpornimi, in bogoslovce mej svojimi članovi. Pri raznih slavnostih, katere društvo priredi, odzove se njejovim pozivom vselej tudi slovensko duhovništvo na Dunaji, katere morda „Slovenije“ bolje pozna nego prof. Marušič. Društvo ima v svoji knjižnici poseben oddelek za nabožne knjige, pri „Austria“ bi gosp. profesor sploh kake knjižnice zastonj iskal.

Društvo „Slovenija“ ima v svojej čitalnici strokovnjaške bogoslovne časopise in društveni prostori so okinčani s podobami katoliških svetnikov in duhovnikov. Koliko sijajnih slavnosti napravila je že „Slovenija“ duhovniku Vodniku v spomin? Danes se antisemitizem jako rad spaja s katolicizmom; mogoče da g. profesorju pri „Sloveniji“ to ni prav, ker društvo to novodobno cvetico premalo goji. No, tu naj omenim, da so vsi Slovenijani antisemiti, samo v nečem se zopet razlikujejo od nem-

ških buršev in torej tudi od Austrianov. Ti goje namreč antisemitizem, ker je to najnovejši šport, Slovenjani pa zato in toliko, ker in koliko je to potrebno v obrambo slovenskega naroda in slovenske domovine.

Razliko mej „Slovenijo“ in „Austria“ označuje tudi način, kako se prepriča mej društveni v teh društvenih poravnavajo. V „Austria“, kakor v vseh burševskih društvenih, si prepričniki z gorjčami mesarijo obraze, v „Sloveniji“ pa se cela stvar pred društvenim razsodiščem pomiri.

Iz česa pa g. profesor sklepa, da je „Slovenija“ le nekako društvo pijancev in brezvernikov, mi res ni jasno. Ali ko bi te nazore ohranil vsaj za se in jih ne širil društву in domovini v škodo! Ali ve g. profesor, koliko odličnih mož je „Slovenija“ že naši domovini poslala, ki delajo v vseh strokah in v vseh pokrajnah za blagor in napredok svojega naroda? Le obžalovati je, da se ne oklenejo vsi slovenski velikošolci na Dunaji „Slovenije“; kajti ne dá se tajiti, da se za naše razmere le preveč naših dijakov na Dunaji zgubi. Ali ako se pregleda statistika teh nesrečnikov, vidi se, da so to taki dijaki, ki nikdar neso bili Slovenijani, ali pa taki, ki so še le potem začeli duševno in telesno propadati, ko so to zavetišče zapustili. Oni profesorji, katerim je res kaj za blagor slovenske mladine in slovenskega naroda, naj bi le najtopleje svojim učencem priporočali ono društvo, katero je — in to smelo trdim — najbolj rimsko-katoliško mej vsemi akad. društvi na Dunaji. Gotovo bode to tudi g. prof. Marušič storil, ko bo bolje poučen v tej zadevi in jaz v veseljem pričakujem, da bode „Slovenija“ že v bodočem letu po Marušičevem priporočilu prav mnogo novih dijakov mej svoje člane uvrstiti zamogla.

Slovenjan.

Iz Cerknice 30. junija. [Izv. dopis.] Dne 29. junija pregledoval je gospod Albin Ahčin iz Ljubljane, nadzornik zaveze požarnih bramb na Kranjskem, tukajšnja bližnja društva požarnih bramb, in sicer dopoludne v Logatci in v Planini, in popoludne istega dne na Raketu, kjer so se mu predstavili častniki in moštv, ter potem skupno odričili jo v prijazno Cerknico. Po predstavi tukajšnjega društva bila je skupna vaja obeh društev, katera se je izvršila v občno zadovoljnost.

Po končani vaji pohvalil je gospod nadzornik Albin Ahčin dobro izvežbanje obeh društev, ter jih spodbujal k daljnemu skupnemu delovanju in izurenju.

Došli so tu sem tudi nekateri brambovci požarne brambe iz Planine, 15 mož s svojimi častniki, ter s tem pokazali svojo unetost do društva.

Konečno izrekam še željo, da bi gospoda načelnika Ernst Hieng in Ivan Korče tudi nadalje vedno delovali in izobraževala skupno v vzajemnosti in jedinosti v prid lastnih društev in v prid zaveze požarnih bramb. Zatorej na svidenje!

Domače stvari.

— (Volilni shod) mestnih volilcev bil je včeraj v mestni dvorani. Predsedoval je g. dr. vit. Bleiweis. Prvi je poročal g. dr. Moše o gospodarstvu deželnega zborna v pretekli šestletni dobi in o finančnih uspehih. Omenjal je pred vsem konvertovanja zemljisko-odvezneg dolga, naklade na žgane pijače in premembe šolskega zakona glede izdržavanja Ljubljanskih osnovnih šol. Potem je govoril g. župan Grasselli o delih, za Ljubljano koristnih, katera se bodo zvršila po sklepih deželnega zborna, kakor zgradba novega gledišča, premeščenje bolnice iz mesta, zgradba nove brambovske vojašnice itd. Obe poročili sta bili od volilcev z dobraklici vsprejeti. Gosp. podžupan V. Petričič izreka zahvalo obema poslancema in nasvetuje, da se proglašata kandidatoma dozdanja poslanca, čemur zbrani volilci z živoklici soglasno pritrde.

— (Iz Smelednika) zagrešil je nekdo dopis v včerajnjega „Slovenca“ in pri tej priliki izgubil par besed na naš naslov. Na to le krtek odgovor. Kar je naš dopisnik pisal, je vse do pičice resnica. „Slovenčev“ dopisnik naj bi besede „v lepem miru“ ne nosil vedno na jeziku, kajti baš on in sotrudniki njegovi skalili so pri nas mir, da že marsikdo dopisnika „Slovenčevega“ preklinja. A kaj to briga rečenega dopisnika? „Danes tukaj, jutri tam!“ On pojde, zasejano sovraštvo pa bode ostalo.

— (Z Vrhniko) se nam poroča dne 2. t. m. Danes je imela biti „post tot discrimina rerum“ volitev tukajnjega župana. A vlada jo je včeraj z

jednostavnim telegramom zabranila. Razloga ne vemo. Kdor mirno vsled tega stvari sodi — a tacih je malo —, pravi si: „gut ding braucht weile“.

— (Veneč na Vodnikov spomenik) položila je tudi Idrijska čitalnica: „Prvemu pesniku“.

— (Iz Celja) se nam piše: Kakor čujemo, pride državni pravnik gosp. dr. Josip Galle, ki je vsled svoje prošnje premeščen iz Ljubljane na jednako mesto v Celje, semkaj in nastopi tukaj svojo službo okoli 15. do 17. julija.

— (Gosp. Anton Filipsky,) profesor na državni gimnaziji v Beljaku, premeščen je na gimnazijo v tretjem okraji Dunajskem (Landstrasse).

— (Popravek.) V slavnostni govor gospoda c. kr. gimn. ravnatelja Wiesthalerja urinilo se je več tiskovnih pomot. Najhujša je pa IV. odstavku, tiskalo se je „njeno šolstvo razvita se tako krasno“, a pravilno bi moralo biti: „njeno slovstvo“. Tako v V. odstavku mesto pevca „Ilirija oživljena“, pevca „Ilirije oživljene“.

— (Javne skušnje v šoli „Glasbene Matice“) bodo 5., 6., 8. in 9. julija t. l. zvečer od 1/2 do 1/2 ure, h katerim se uljudno vabijo stariši gojencev in sploh društveni člani. Odbor.

— (Odbor „Podpornega društva pomičnih uradnikov“) ima jutri 4. julija t. l. zvečer ob polu 8. uri svojo VIII. sejo (v Trubarjevih ulicah št. 1, I. nadstr.) — s sledetim dnevnim redom: 1. Prebiranje zapisnika o zadnji seji. — 2. Poročilo načelnikovo. — 3. Poročilo in dva samostalna predloga tajnikova. — 4. Poročilo blagajnikovo za mesec junij. — Posamezni predlogi in nasveti.

— (Narodna čitalnica Ljubljanska) priredi Besedo na društvenem vrtu v soboto dne 6. julija 1889. I. Na programu je sviranje vojaške godbe c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17 in pa petje društvenega zbora. Društveniki so ustopnne prosti; neudje plačajo 30 kr. ustopnne za osobo. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

— (Topničarsko streljanje.) S Krškega se nam poroča, da je 30. junija prišel 13 artilerijski polk iz Karlovega, Zagreba in Krapine k nam, da se bodo 14 dni vadili v streljanji. Artilerijska brigada, polkovni štab, kakor tudi jedna baterijska divizija, nastanjeni so na Krškem, druga baterijska divizija v Vidmu in tretja na posestvu grofa Ervina Auersperga na marofu Zavodnik. K streljanji častnikov z revolverji pride vojaška godba iz Zagreba. V Ljubljani nastanjena baterijska divizija prične svoje vaje tu koncem meseca julija, baterijska divizija št. 25, ki je v Gorici, pa pride že 12. t. m. na Krško k vajam.

— (S Krškega) se nam piše: Na sv. Rešnjega Telesa dan je pri kopanji v Savi utonil neki vojak topničar, rodom Slovenjegradčan, kateri je že štel dneve, kedaj se povrne na odpust k svojim starišem. Akoravno se je cel vojaški oddelek iz Žadovinjeka kopal, vendar le nesrečneža neso mogli rešiti. Čuden slučaj, da je lansko leto ravno na ta dan in na istem mestu tudi jeden vojak topničar utonil!

— (S Krškega) nam javlja: 28. junija popoludne in 30. junija dopoludne smo imeli strašno nevihto v Krški okolici. Lilo je curkoma umes pa je padala drobna toča, ki je po nekaterih vinogradih napravila manj ali več škode. Na Krškem šolskem dvorišči je vibar podrl drevo s korenino, da so ga morali odstraniti. Bog nas varuj hude ure, ker letos po neokuženih vinogradih trta prav lepo kaže.

— (Prostovoljna požarna brama Vrantska) napravi v nedeljo dne 7. julija 1889. na Vrantskem društveno zabavno slavnost. Uspered: I. Popoludne ob 3. uri: a) shod došlih društev unanjih v gostilni g. Brinovca. b) Vsprejem in pozdrav po domači požarni brambi. c) Odhod z godbo na čelu k okinčanemu slavnostnemu prostorišču pri g. Šentakovi gostilni. II. Ob 4. uri popoludne: Tombola na prostem, ob neugodnem vremenu na kritih prostorih. III. Zvečer: Ples. Godba: požarne brambe kapela. Opomba: Darila dobitkov vsprejemajo se hvaležno in so p. n. dobrotniki prošeni, oddati jih ako le mogoče do 3. julija odboru, da se zamorejo dobitki razvrstiti. P. n. zunanje požarne brambe prismo, da pridejo v društveni opravi. Odbor.

— („Vrtec.“) Časopis s podobami za slovensko mladino ima v 7. štev. nastopno vsebino: Po viharji. Fr. Krek. — Siromak Marko. — Količ je molitev vredna. (Narodna pripovedka iz Podzemja; zap. J. Barlè.) — Izpokorjeni kmetič.

— Večer v lesu. M. Šašelj. — Bratec in sestrica.

Janko Barlè. — Valentin Vodnik. — Spomini na mater. — Angelj varuh. — Boj na Kovačiću. — Prirodopisno-natoroznansko polje. Listje in cvetje.

— (V kranjsko hranilnico) uložilo je meseca junija 1640 strank 410.674 gld., 2022 strank izplačalo se je 391.169 gld. 47 kr.

— (Deželno lekarno pri „Mariji Pomagaj“) na Mestnem trgu št. 11, prevzel je g. Ludovik Grečel. V čisto prenovljenih prostorih obeta sl. občinstvu vedno postreči z najbolje pripravljenimi in vedno svežimi zdravili. Več povedo anonce v našem listu.

— (V Toplice na Dolenjskem) došlo je meseca junija 138 gostov. Meseca maja in junija obiskalo je to izvrstno kopališče 224 gostov, a da ni bilo vreme deževno, bilo bi jih izvestno še več.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 2. julija. Kolikor doslej znano, izgubili so Staročehi proti Mladočehom 21 deželnozborskih sedežev. Mladočehi, katerih je bilo doslej samo šest, imajo že 27 poslancev v deželnem zboru.

Levov 3. julija. Pri volitvah v galiških kmetijskih občinah pridobili Rusini pet sedežev in imeli bodo sedaj stranko, ki bode mogla statiti samostalne predloge. Prejšnji zbor ni imel nobenega kmeta, sedaj izvoljenih šest kmetov.

Dunaj 3. julija. Ogerske delegacije vnajni odsek odobrava v svojem poročilu brez pridržka politiko vnanjega ministra.

Trst 3. julija. Tukajšnje italijanske kolonije deputacija izročila konzulu Durandu zapunico.

Rim 3. julija. Kralj vsprejel avstrijskega poslanika Brucka, ki ide na dopust in za Lizbono imenovanega avstrijskega poslanika Gödel-Lannoya-a.

Rim 3. julija. Odgovarjajoč na interpellacijo, ki je je včeraj v zbornici stavlil Benedine, ker se je nekda v Avstro-Ogersko namenjem zabavnim italijanskim potovalcem zbranilo izkranje, rekel je Crispin, da še pričakuje informacij, katere bode takoj objavil zbornici, kadar mu dojdeto.

Razne vesti.

* (Vinski pridelki v Avstro-Ogerski) cenili so se dozdaj povsem napačno in previsoko. Vinski trti odmerjenih je le 698.167 ha zemlje, katera donaša v navadnih letih povprečno osem do devet milijonov hektolitrov vina. V posebno dobrini letini 1878. leta pridelalo se je 15 milijonov hektolitrov božje kapljice. Avstro-Ogerska zavzema torej mej vsemi vinorodnimi deželami četrto vrsto. Največ vina pridela Francija in sicer 40, potem Italija 23 in Španija 20 milijonov hektolitrov na leto. Kar se tiče množine, sledi Avstro Ogerski Nemška država s 4 milijoni hektolitrov.

* (Računski svetnik se ubil.) Iz Budimpešte se 1. t. m.javlja: Fran Lukač, računski svetnik pri trgovskem ministerstvu, šel je v nedeljo v pisarno, pal čez stopnice in z razbito glavo mrtev obležal na tleh. — Ta nezgoda nas uči, da bi bil nedeljski mir potreben tudi v javnih uradih.

Zahvala.

Končana je prekrasna slavnost, s katero smo proslavili odkritje Vodnikovega spomenika. Da je bilo mogoče postaviti Valentiniu Vodniku tako veličasti spomenik, zahvaliti se je vsem darovateljem za spomenik, v prvi vrsti sl. mestnemu svetu Ljubljanskemu in vis. deželnemu zboru kranjskemu, potem slavnemu našemu umetniku Al. Ganglu, kateri je izdelal divni kip Vodnikov, in c. kr. likarni na Dunaji pod vodstvom F. Pönningerja, katera je kip ulila s pravo dovršenostjo.

Da pa se je slavnost vršila tako velikansko in krasno, pripomogla so mnoga narodna društva, rodoljubi in rodoljubkinje, kateri so podpirali odbor pri uredbi redke te slavnosti. Vsem izreka odbor najtoplejšo zahvalo, a posebno še „Glasbeni Matici“ in prof. Gerbiću, pevskemu zboru Ljubljanske čitalnice, „Slavcu“ in vsem vnanjim pevcem, vis. čest. proštu L. Klofutarju in prof. T. Zupanu za darovani sv. maši, c. kr. gimnaziskemu ravnatelju Fr. Wiesthalerju za izborni slavnostni govor, g. A. Funtku za pesem „Vodniku“ in g. dr. B. I. pavcu za skladbo v srce segoče kantate, deželnemu inženirju Hraskemu in arhitektu Hrubbyju za načrt in nadzorstvo pri postavljanju spomenika in okrašenji trga, muzealnemu kustosu A. Müllnerju, da je priredil v posebni sobi spomine na Vodnika, predstavljalcem slavnostne dramatične predstave v či-

talnični dvorani, in konečno vsem gospodom, ki so sodelovali v pomnoženem slavnostnem odboru ter skrbeli za dostojni vsprejem gostov, za vozove, stanovanja, banket i. t. d. v splošno zadovoljstvo dragih nam gostov.

Vsem najsrcejša zahvala!

V Ljubljani, dne 2. julija 1889.

Odbor za Vodnikov spomenik:

Dr. J. Vošnjak,
predsednik.

A. Zumer,
tajnik.

Dr. A. Mošč,
blagajnik.

Dr. vitez Bleiweis, Iv. Hribar, Fr. Levec, A. Praprotnik, Iv. Subič, Dr. Jernej Zupanec.

Siguren zdravilen uspeh. Vsem, kateri trp vsled zapretja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slastij do jedi in drugih slabostij, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasiek“. Skatlica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštem povzetji A. Moll, lekar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po delželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

7 (55-8)

(Zasledeni ponarejaci ustne vode.) Bilo je že omenjeno, da v obče po vsem civilizovanem svetu tako priljubljeno in razširjeno Anatherin ustno vodo zobozdravnik dr. J. G. Popp-a na Dunaji zlasti na Ogerskem v velikej meri ponarejajo in kvarijo. Ko je izdelovatelj v Budimpešti osnova generalno zastopstvo za Ogersko, zmatral je načelni generalnega zastopstva za dolžnost svojo, nastopiti večje potovanje po Ogerski, da jedenkrat naredi konec tem sleparjam. Uspeh tega potovanja je bil čudovit. Da sedaj je dal v 9 krajih na 10 mestih kacih 120 steklenic ponarejene Anatherin ustne vode konfiskovati in proti ponarejalcem začeti sodnje korake. To stane sicer precej denarja, toda izdelovatelj hotel je jedenkrat prav korenito potrebiti, ker bi dober glas te že 40 let preskušene vode utegnil trpeti zaradi nespretnih ponarejan dobičkažljivih ljudi. Da se ponarejalcem delo oteži in koristi veličemu občinstvu, sklenil je izdelovatelj, steklenice povekšati za polovico prejšnje količine. Izdelovatelj rad to žrtvuje z nado, da se bode občinstvo v bodoče bolj varovalo pred pokvarjenimi, ponarejenimi in drugimi ničvrednimi in nekoristnimi sredstvi. Cena Anatherinove ustne vode dr. J. G. Popp-a je po velikosti steklenice 50 kr. do gld. 1. — in gld. 1.40. Zahtevaj le dr. Popp-a Anatherin ustno vodo, ker te sicer lahko prevarijo. To ustno vodo ima dvorni zobozdravnik dr. J. G. Popp na Dunaji, kjer naj se pismeno naroči, in vse lekarne, droguerije in parfumerije. (617-21)

Tuji:

2. julija.

Pri Mallč: Krlik iz Dunaja. — Gratzl iz Pulja. — Sittig iz Radovljice. — Jelloušeg iz Il. Bistrice.

Pri Slounu: Bruner iz Norinperka. — Bizjak iz Istrie. — Beck, Mandel, Kulka, Wimer iz Dunaja. — Wallman Cossini, Jablonsky iz Trsta. — Hirtman iz Nju Yorka.

Pri Avstrijskem cesarju: Kunig iz Gradca. — Južen iz Zagorja. — Spindler iz Kutine.

Pri Južnem kolodvoru: Ulepč iz Drage. — Fajdiga iz Trsta. — Dolar iz Radovljice.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

27. junija: Reza Kalan, gostija, 46 let, za srčno napako.

28. junija: Andrej Porenta, pisar, 35 let, za jetiko.

29. junija: Ivan Bučar, delavec, 45 let, za oslabljenjem.

30. junija: Marija Škoda, gostija, 65 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
7. z. jutrij	737.0 mm.	15.8°C	sl. zah.	obl.	15-60mm.
2. popol.	735.7 mm.	24.4°C	sl. vzh.	jas.	
9. z. zvečer	737.6 mm.	16.0°C	sl. zah.	dež.	

Srednja temperatura 18.7°, za 0.4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 3. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	danes
Papirna renta	gld. 83.95	gld. 83.60
Srebrna renta	84.65	84.30
Zlata renta	109.75	109.80
5% marca renta	99.55	99.15
Akcije narodne banke	907—	906—
Kreditne akcije	301.50	301.10
London	118.85	118.90
Srebro	—	—
Napol.	9.42 ^{1/2}	9

Zahvala.

Ginjenim srcem izrekam najtoplejšo zahvalo vsem onim, kateri so nam izkazali sočutje povo dom prebridek izgube našega očeta, oziroma tasta, starega očeta, strijca in svaka, gospoda

Dr. JOS. ROSINE
odvetnika v Rudolfovem

ter predzega ranjega spremili k večemu počitku. Pred vsem pa se zahajujemo prečustiti duhovščini, vsem darovateljem vencev, kakor tudi nositeljem, baklonoscem in Šmihelskim posestnikom, kateri so nosili krsto, slavnemu „Dolenjskemu pevskemu društvu“ za ganljivo nagrobenico, slavnemu godbenemu društvu, sploh vsem, ki so nas točajili v naši bolesti.

Rudolfov, dne 2. julija 1889.

(504)

Žaljujoči ostali.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

je izšla knjiga:

Ukrainiske dume.

Češki spisal E. Jelinek. — Poslovenil Podvidovski. Mala 8°, 84 stranij. Cena 15 kr., po pošti 20 kr.

Na cesarja Josipa trgu.

Karola Gabriel-a

veliki svetovnoznanici

(496—3)

PANOPTIKUM in MUZEJ.

Prav malo časa še tukaj.

Vsak torek in petek dan za dame.

Znižana ustornina:

Od sedaj ustornina samo 10 kr., otroci 5 kr. — Za vse oddelke brez vsakega doplačila samo 20 kr., za vojake do narednika 10 kr.

Prav malo časa se tukaj.

40 letni renommé!

Profesorji e. kr. klinike na Dunaju, profesor Drasche, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovenskih zdravnikov zap sujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno e. kr. dvornega zobozdravnika

D^r. POPP^a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustečnim bolezni, priznana voda za grganje pri kroničnih vratnih bolezni in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkrati rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih glivic, za katere je ustna vodljiva tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začno gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votole zobe, proti spuščajem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Dr. Popp-a zeljiščno milo je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votole zobe, proti spuščajem vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromaticna zobna pasta à 35 kr. — Zobni prasek v škatljicah po 63 kr. — Zobna plomba v etuih gld. 1.—. — Zeljiščno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi te iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje pregodaj umetno, se izrecno svarf. (615—41)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojini: Fr. Bacarech, lekar; na Krškem: F. Börmches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofje Loka: C. Fabiani, lekar; v Kočevji: J. Brauner, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlji: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Nekaj čisto novega v dijetetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno koncesijo z umetno, svobodno ogjenčevno kislino nasiščena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška Rimska slatina pri Rogatci.

Srečno združenje prirode in umetnosti, neprekosljiva dijetetična piščica, kakeršne še dosedaj ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda, zdravejša, kakor tako imenovana v sifonih napolnjena, bolj se peneča, nego druge nahajajoče se mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah rudniških vod, pri trgovcih in direktno pri oskrbištvu Rimski slatine, pošta Rogatec-Slatina (na Stajerskem). (305—11)

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem Mestnem trgu — priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. — Lekarni Trnkóczy-jeve trvdke je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V., Hundsthurmstr. 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radetzkyplatz 17; in Julij pl. Trnkóczy, VIII., Josefštätterstr. 30. V Gradiču (na Stajerskem): Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani: Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobri, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijaceljske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN

NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20 kr.

katerim se ima na tisoče ljudij zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh bolezni v želodeci in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomajkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatec, hlijevanje, glavobol, kré v želodeci, bitje sreca, zabašanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo, 1 steklenica veja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo: Opozorjam, da se tiste istinete Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht)

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolezine v križi ter živeih, otekline, otrpane ade in kote itd. Malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se same „cvet zoper trganje po dr. Malie“ z zravea stojecim znamenjem, 1 stekl. 50 kr., tucat gld. 4.50.

Če ni na steklenici zraven stojecga znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sir op kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kaselj, hripost, vratobol, jetika, prsne in pljučne bolezni. 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gld. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Kri čistilne krogljice

ne smeje bi se v njednjem gospodinjstvu pogrebiti in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabašanji človeškega telesa, glavobolu, otrpenih udih, skazenem želuden, jetnih in obistnih boleznih; — v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpoljuja se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.
Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje privsed bolezni krav, konj in prasev. Konje varuje ta štupa trganje po črevih, bezgvk, vseh nalezljivih kužnih bolezni, kasija, pljučnih in vratnih bolezni ter odpravja vse gliste, tudi vzdržuje konje debete, okrogle in iškrene. Krave dobèe mnogo dobrega mleka. — Zamotek z rabilom navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilom navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretežil, otekani kolen, kopitnih bolezni, otrpenji v hoku, v križi itd., otekani nog, meharjih na nogah, izvinjenji, tisčenjod sedla in oprave, pri sušici itd., s kratka pri vseh vnatjih boleznih in hibah. Steklonica z rabilom navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilom navodom vred samo 4 gld. (452—3)

SVARILO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa tu našteta zdravila se pristna dobivajo samo v lekarni Trnkóczy v Ljubljani

zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razposiljajo.

Zakupni oziroma pogodbeno-kupni razglas.

a) **z a k u p.**

b) **Pogodbeni kup.**

Za postajo Trst se bodo za 1500 m^3 trdih drv (uštevši potrebne drogove) v slučaji neugodnih ali pa nobenih zakupnih ponudeb gori navedeni dan vsprejemale tudi predajske oziroma zalagalne ponudbe.

Obroki za doposlatev za ta drva se bodo sledeče določili in sicer:

Za mesece januvar, februvar, marec, april in maj 1890 po 300 m³.

Najbistveneji pogoji so:

- Za to obravnavo vsprejemale se bodo le pismene ponudbe ravno tako za zakup kakor za pogodbeni kup.
 - Vsek zakupnik izvzemši že v pogodbeni zaveznosti stoeče, kateri so se že za popolnoma solidne pokazali, ali podjetnike obravnavnej komisiji za sposobne in zaupne znane, mora ne glede na svojo dolžnost, položiti varščino, preskrbeti spričevalo o solidnosti in zmožnosti za zalaganje, katero spričevalo mora imeti kolek za 50 kr.
 - S prošnjo za izdajo in dopoljiljitev tega spričevala obravnavnej komisiji se je pravočasno obrniti na za to poklicana oblastva (trgovinske in obrtne zbornice, oziroma politična oblastva I. stopinje) ter se mora od tega oblastva ponudniku dani odlok priložiti.
 - Pismene ponudbe, ki morajo imeti kolek za 50 kr., morajo doiti pri obravnavnej komisiji vsaj do 11. ure dopoludne določenega dne za obravnavo za dotednjo postajo (točka XVII. zvezka o pogojih); na poznejše ali pa v brzovjavnej obliki došle ponudbe se ne bode oziralo.
 - Ko bi v kakej ponudbi cenin nastavek v številkah se ne ujemal s cenim nastavkom v pismenih, zmatral se bode v pismenih navedeni za pravi.
 - Natančnejti pogoji se lahko vsak dan od 9. do 12. ure dopoludne pri vojaškem preskrbovalnem magacinu v Trstu ogledajo, kjer leže nalašč za zakupno obravnavo in za pogodbeni kup v dveh jednakih listinah napravljeni zvezki o pogojih ddo. Trst, dne 25. junija 1889, od katerih izvodi se proti plačilu 4 kr. za tiskano polo dobe na željo po pošti.
 - Občine so oprošcene uložitve varščine ali kavcije brezpogojno, in se ravno tako kakor kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo za predstoječe razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin.
 - Ponudbe za oddajo potrebščin za vojaške prehode (marše) se imajo statiti v zmislu točke IV. zvezka o pogojih.
 - Predmeti imajo se oddati v postajah Trst in Koper.
 - Ponudniki se odreko glede izjave vojne uprave o sprejetji ponudeb splošnenju v § 862 občnega državljanškega zakona, potem v članih 318 in 319 trgovskega zakona določenih obrokov o izjavi sprejetja obljube ali ponudbe.
 - Krajša nego 14dnevna zaveznost se ne dovoli.
 - Od za Trst po pogodbenem kupu dane množine drv mora se tretjina zaradi pomanjkanja prostora vpreskrbovalnem magacinnu 4 m visoko zložiti.
 - Vsek ponudnik mora izrecno izjaviti, da se podvrže določbam za obravnavne pripravljenih zvezkov o pogojih ddo Trst dne 25. junija 1889. Na ponudbe, na katerih ne bode te izjave, se ne bode oziralo.
 - Ponudbe imajo se staviti za porcijo: à 3360 gramov ovsra, à 5600 gr. sena in à 1700 gr. slame za steljo. Ponudbe za slamo za postelje je staviti na kvintal, za drva za m³, za koaks in premog tudi na kvintal, za stearinske sveče pa za kilogram.
 - Prejemalni obroki so: pri predmetih za krmo desetdnevni, oziroma mesični, pri servičnih predmetih pol- ali celomesečni.
 - Skupne pogodbe dopuščene so le po določbah člena XVII. zvezka o zakupnih pogojih. Nanje se more le potem ozirati, če so v skupnosti ugodnejše od posamičnih ponudeb.
 - Rezervno zalogu sena je nadalje imeti v stlačenem stanju.
 - Slama za postelje, drva, koaks in premog se morajo četam v njih bivališče pripeljati in se zatorej mora posebej v ponudbo postaviti zahtevano vozniško plačilo za meterski cent, oziroma kubični meter. Če se vozniško plačilo posebej ne naznani, se zmatra, da je že obseženo v ponudbenih cenah.

V TRSTU, dne 25. junija 1889.

Upravna komisija c. kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

Panudbeni formular.

Podpisani izjavim vsled razglaša št. 764 z dne 25. junija 1889, da hoče

a) za zakupno postajo Trst

1 porcijo sena a 5600 gramov po ... kr., reci: krajcarjev,
1 porcijo slame za steljo à 1700 gramov po ... kr., reci: krajcarjev,
1 kv. slame za posteljo po ... gld. kr., reci goldinarjev
krajcarjev,
1 m³ trdih drv. à 423 kg. nepriplavljenih po ... gld. kr., reci: ...
... goldinarjev krajcarjev,
1 kv. koaksa po ... gld. kr., reci: goldinarjev krajcarjev,
1 kv. premoga po ... gld. kr., reci: goldinarjev krajcarjev,
1 kilogram stearinskih sveč po ... kr., reci: krajcarjev.

Za krajno vožnjo iz svoje zaloge v bivališča vojakov zahtevam in sicer: za meterski cent slame za postelje . . . kr., reci: krajcarjev, za kubikmeter trdih drv . . . krajcarjev, reci: krajcarjev, in za meterski cent koaksa (premoga) . . . kr., reci: krajcarjev (ali: krajna vozinja je v gorenji ceni za slamo za postelje [drva, koaks, premog] hkrat u zapadena).

Podvržem se poleg v tem razglasu navedenih pogojev še onim pogojem, nahajajočim se v zvezku o pogojih, pripravljenim za razpisano obravnavo d. d. Trst. 25. junija 1889.

b) za zakupno postajo Koper

1 porcijo ovsu à 3360 gramov po . . . kr., reci: krajcarjev,
1 porcijo sena à 5600 gramov po . . . kr., reci: krajcarjev,
1 porcijo slame za steljo à 1700 gramov po . . . kr., reci: krajcarjev,
1 kvintal slame za postelje po . . . gld. . . . kr., reci: goldinarjev
. krajcarjev,
1 m³ trdih drv à 423 kg., nepriplavljenih po . . . gld. . . . kr., reci:
goldinarjev krajcarjev.

Podpis (krstno ime in priimek) ponudnika.

Formular za kuvart neandhe:

(493)

S kraj vojški odkrivalni magacini v Trstu

C. K. vojski oskrbovani magacini v Trstu.

Obložano z ... gld. kot varščina.